

lyttende var den Søndag, da Begivenheden med Evangeliet paa Græft tildrog sig. Trods sin Herres og Huusbonds Strenghed, var Dukt Philiberts Familie ikke ganske blottet for Betingelserne for Lykke paa Jorden; men der nærmede sig en Prøvelsernes Tid, idet Skolebestyrerens Hustru pludseligt angrebes af en Sygdom, en heftig, almindelig Betændelse, og døde i Begyndelsen af Aaret 1802. Førend hun drog sit sidste Suk, krævede hun det Løfte af Eugenie, at hun ikke vilde forlade sin lille Broder, og i sin dybe Sorg gjorde Eugenie intet Forsøg paa at fatte, eller endog blot gjette sin døende Moders sørgelige Forudsølelser, men gav Løftet, og hendes stakkels Moders sidste Ord vare: „Tak, mit Barn; Himmelen give Dig Styrke til at udføre det Høverd, jeg efterlader Dig!“

Philibert græd længe og bittert, men var for ung til at forstaae sit Tab i dets fulde Omfang. Skolebestyreren holdt sin Sorg indenfor det Sømmelige og Paasendes Grændser; thi det var ikke hans Bane at give efter for Sorg eller Glæde, hvis Overdrivelser han stedse badlede, ligesom han maaskee ogsaa onskede at foregaae sine Lærlinge og sine Børn med et Exempel paa Stoicisme.

Den Frygt, Philiberts Moder havde yttret paa sit Dødsleie, var kun altsor vel grundet; thi efterat være bleven vis paa ikke at støde paa Hindringer eller Forestillinger af sin Hustru, hvis Vilhed vilde have forvandelt sig til retfærdig Harm, hvis hun var bleven Vidne til nogen Mishandling af sin Søn, vilde Skolebestyreren, at Philibert, kjendte han var et Mønster for sine Skolekammerater, skulde gjøre det endnu bedre, end hidtil.

„Maar jeg nu driver paa Dig ved dine Studeringer,“ sagde den strenge Lærer, „vil Du engang takke mig derfor. Jeg har allerede forklaret Dig, at Forstanderens Søn ikke alene bør være den Overste i Alt, men tillige saa langt forud, at ingen af de Andre kan have mindste Udset til at indhente ham.“

Denne Tale kan synes overdreven, men den er Sandhed. Ligesom der i den franske Hær (hvilken Ingen kan beskylde Herr Gandon for at see sigtet til) findes et saare indskrænket Antal højere Befalingsmænd, der ikke synes at være blevene fatte ind i Verden i noget som helst andet Lighed, end for uden mindste Grund eller Høie uophørligt og ubarmhjertigt at pine og plage deres hengivne og dugtigste Underordnede, navnlig de Sidste, saaledes gives der under det offentlige Underviisningsvæsen mere end een Skolebestyrer, der er et Sideskytte til Philiberts Fader.

Ved at opfordre sit Barn til at gaae fremad efter hans egne Anskuelse — med andre Ord til at udrette Umuligheder — var Skolebestyreren i Rure meget nær ved at volde sin beundringsværdige Lærlings Død. Philibert, som den Gang var ti Aar gammel, undervistes i Gymnastik af en sær egen Lærer, hvis Hødest han snart vandt ved sin Lærwillighed. Da Faderen hørte hans Fremstrid blive roste, lovede han at være tilstede i den næste Underviisningstime, men hans eneste spottende Bemærkning var denne: „Ere disse alle de Vidunderer, De lovede mig, min Herre?“ Ved de andre Underviisningsfag, saasom Latin og Græsk, kunde den stakkels Lærling i Bevidstheden om ikke at have forsojnt Noget kun bejvare det skrællelige: „Du kunde have gjort det bedre,“ med: „Jeg har gjort mit Bedste, Fader,“ men her stillede Sagen sig anderledes; han sprang i Veiret som en arabisk Hest, der uden Grund faares af Sporen, og da han skulde gjøre det velbeskjendte Konststykke, at gaae over en Aa ved Hjælp af et Loug, faldt han tungt til Jorden og løftedes bevidstløs op.

Ulykkeligvis var intet af hans Lemmer blevet brækket. Da han slog Lærene op, faldt hans første Blik paa hans Fader, som holdt ham Salmiakpivitus for Næsen, og nu strakte han Hænderne ud foran sig, prøvede paa at udføde et Strig og daanede atter. Dette Tage efter var Philibert fuldkomment helbredet, at sige i legemlig Henseende, da der ingen indvortes Beskadigelse havde viist sig; men den stakkels Drengs aandelige Gaver havde faaet en Røstelse, som var tusinde Gange farligere, end et Beenbrud. Philibert var bleven bange for sin Fader, og hans Frygt gik snart over til en ligesom frem Rædsel.

I et Par Maaneder efter hint skrællelige Fald syntes Philiberts Fader at mildne sin vante Strenghed, men Skolebestyrerens ubelagte Sindsbefæffelse gjenvandt snart sit Herredømme, trods de indstændigste Bønner af Eugenie, der med Nøie havde skaffet sig en kort Fritid, for at pleie sin Broder. Smidtertid syntes der at tilbyde sig en lykkelig Mulighed, idet Sennen af en hæderlig og formuende Familie i Besoul kriede til Eugenie, der nu var et af de smukkeste Fruentimmer i flere Miles Omkreds, men hun vilde ikke give ham sit Ja, førend hun havde faaet Tilladelse til at tage sin stakkels Broder med sig, hvori Skolebestyreren omfider samtykkede, sandsynligvis af Frygt for, at hans Datter ellers vilde gaae glip af et saa forbeholdt Parti. Brylluppet fandt altsaa Sted, og den vigtige Betingelse angaaende Philibert blev opfyldt. Lærlingene, Lærerne, ja endog Hjenestefolkene glædede sig ved at see den stakkels Dreng reise bort, da de kun altsor vel vidste, hvad Skolebestyreren ikke havde mindste Formodning om, at nemlig Philibert, naar han hørte sin

Faders Navn nævnes, Hjelvede, som om han var bleven ramt af en af de electriske Aal fra Surinam, hvis Berøring frembringer Svimmelhed, der ender med den angrebne Stabnings Død. Nu vilde han kunne glemme de adbrigt tilfredsstillende Forbringinger, som gjordes til ham; nu kunde han lægge Latin og Græsk tilside for en Tid og følge sin Lyst til Maleri og Musik.

I Besoul begyndte Philibert at træe paa Muligheden af vedvarende Lykke, indtil et Brev fra hans Fader rudseltigt mindede ham om, at hans Forhaabninger om en bedre Fremtid kun vare en Drøm. „Du synes at flumre i Capuas Udsvævelser, men det er paa Tiden, at Du atter tager fat paa dine Studeringer. Du har formodentlig spildt et Aar med Intet at bestille, og det er min Pligt at drage Omsorg for, at Du ikke forviiler Dig fra den Bane, jeg har affluttet for Dig. Folk have vovet at sige, at jeg mishandlede Dig, og at Du var nødt til at forlade det faderlige Huus for at søge Bessermelse mod min Voldsomhed! Men har jeg nogensinde slaaet Dig uden Maade?“

Den stakkels Skolebestyrer var aabenbart bebaaret. Han kjendte Intet til sit Ralbs Hellighed og troede, at han ikke havde Grund til at gjøre sig Behreidelser, da han jo ikke havde prygllet sin ulykkelige Søn fordarvet, og stakkels Philibert maatte nu atter bøie sin Hals under Zammerens Nag.

Indtil 1830 gjorde mange Skolebestyrere sig ingen Betænklichkeiten ved at tildele deres Lærlinge legemlige Tugtelsler, og Philiberts Fader deelte denne sine Standsfællers Vilfarelse, men vovede dog ikke at beskjenne sig den altsor aabenlyst. Naar Folk kom til ham for at sætte deres Børn i hans Skole, og han havde forklaret dem Gangen i Underviisningen, med Høie rosi Pustens Keenbed og paastaet, at i ingen Underviisningsanstalt i hele Omegnen sit Børnene rigeligere og sundere kost, aabnede han Spørgsmaalet om Tugtelsler og Straffe saaledes:

„Jeg holder ikke af at straffe Børn, men det er nødvendigt, at de adlyde mig, da jeg aldrig fordrer Mere af dem, end hvad Ret er. Jeg foretrækker ofte at anvende en ubelagelig legemlig Røstelse for at spærre dem inde, og her er Strafferedskabet.“

Med disse Ord tog han et lille, i det Høieste sex Tommer langt Spankrør, der knapt var saa tykt som en Pennepose, op af sin Lomme. „Fem eller sex Slag i den flade Haand med denne næsten afnægtige Baand,“ tilføiede han med et Smil, „er hele den Tugtelse, jeg tillader mig at tildele.“

Forældrene smilte ligeledes; thi det lille Stykke Træ, han havde viist frem, havde i Sandhed snarere en Blyants fredelige Præg, end det skrællelige Udseende af en Stok. Men mange af dem soe ikke bagester, naar deres Børn viste dem de sorte og blaae Mærker, som den magtesløse Baand havde efterladt paa de kjøfulde Dele af deres smaa Legemer. Tinggen var den, at Skolebestyreren havde flere Slags Kjeppes til sin Raadighed; den lille, som han gjerne viste frem, og andre, meget længere og høieligere, hvormed Træerne i hans Have rigeligt forsynede ham.

Denne Tugtelsesmaade behagede — Gud forlade dem det! — nogle Forældre, men Skolebestyreren vogtede sig vel for at anvende den paa Børn, hvis Slagtinge udtrykkeligt havde frabedet sig en saadan fornødrende Medfart. Philibert havde ingen Forældre, der kunde beskytte ham, og trods hans fine Legemsbygning og blinde Lydighed mod hans Faders Befalinger, kom der en Dag, da han ikke kunde undgaae at komme i Berøring med denne skrællelige Kjep.

Kun een Gang i sit Liv, ved Midjommerstid 1811 (han gif da i sit femtende Aar) havde Philibert just ikke været sin Fader ulydig, men handlet uden hans udtrykkelige Samtykke og bet paa en høist uslydlig Maade. Heden var trykkende, og i sin Faders tilfældige Fraværelse bad han Læreren om Tilladelse til at gaae ud at bade sig i den lille Flod Reigne, men Dagen efter bad Læreren af Frygt for, at han maaskee havde overskredet sin Mvndighed, Philibert ikke at tale derom, og dette Løfte blev givet. Fire eller fem Maaneder senere, omtrent ved Juletid samme Aar, var det overmaade koldt. En Forniddag forlod Philibert Skolen, uden at have Noget paa Hovedet, og hans Fraværelse varede maaskee kun tre Minutter, men da Skolebestyreren saa sin Søn komme ganske roligt tilbage og sætte sig paa sin sædvanlige Plads i Klassen, raakte han:

„Følg med ind i mit Værelse!“

Philibert adlød.

„Hvor har Du været?“ spurgte Skolebestyreren i samme Tone, som i sin Gymnastiktide.

Philibert betænkte sig. Han troede ikke, at hans Fader kunde vilde anstille Undersøgelser om saa simpel en Ting som en Fraværelse paa tre Minutter, og man veed, hvor hurtigt Betragtninger kunne gjøres, i Særdeleshed af et Bæsen, der allerede er betaget af Frygt. Philibert, hvis Fornuft gav efter for den Stræk, der beherskede ham, sagde i Tankerne til sig selv: „Jeg har været heime efter min Pennekniv, som jeg i Gaar gav vor Nabo Knivsmeden at gjøre istand, og det kan der dog ikke være noget Ondt i. Følgelig spørger Fader mig saa strengt for at faae mig til at tilstaae en tidligere Forseelse.“

Had mig tænke mig om; hvilken Forseelse kan jeg have begaaet i det sidste Aar? Ah, nu har jeg det!“

Efter denne korte Selvsprøvelse hvæde Philibert med Frygt og Bæven: „Jeg gif ud at bade mig, Fader, men havde først faaet Lov dertil.“

„At bade Dig? I et Veir som dette?“ gjennemlede Faderen. „Saa Du har været ude at bade Dig?“

Med endnu større Grusomhed, end den ulykkelige Philibert havde viist Tankeløshed ved sit Svar, tog Skolebestyreren en af de omtalte lange Kjeppes.

„Nei, Fader, nei!“ udbrød Philibert, indseende det Vanvittige i sin Tilstaaelse, „jeg har ikke været ude at bade mig. Det var for fem Maanedes siden.“

For sigligt. Skolebestyreren havde slaaet det første Slag og blev ved at slaae, medens den stakkels Dreng, mere forfærdet af Skammen, end af Smerten, omfattede hans Hænder og bad: „Tilgiv, tilgiv mig, Fader! Jeg har ikke været ude at bade mig, men inde hos Knivsmeden efter min Pennekniv. Tilgiv mig! Slaa mig ikke!“

„Ud med Dig, ulydige Søn,“ sagde Faderen, efterat have bedækket sit Offer med Striber paa Hænderne, Armenene og Knoggen; men Philibert, der saa sine fine Knæ midt i Stuen, værtede sig ikke af Stedet.

„Vil Du gaae!“ gjentog Skolebestyreren.

Philibert stod op, og idet han fæstede et blidt og tungt sindigt Blik paa sin Fader, forlod han Værelset, uden at sige et Ord. Gjerningen var gjort; den Strengheden lefsjægende Raahed havde med eet Slag ødelagt Drengen for stædie. Hans beundringsværdige aandelige Sammensætning var knust og tilintetgjort, ligesom et Chronometer ved et Slag med en Hammer, af den Mand's Haand, der af Gud var bleven sat til at veilede og opmuntre ham paa Livets misjommelige Bane.

Hadde hans Søn udstødt Strig af Maseri og Had, vilde de ikke have gjort et halvt saa stærkt Indtryk paa den uretfærdige Fader, som denne paafaldende milde No gjorde. En god Tilfældelse, et Anfald af sand faderlig Kjærlighed syntes at drive ham til at skånede sig at omfaane sit Barn og maaskee endog at bede det om Tilgivelse; men den gode Tanke forsvandt hurtigere, end Lynets Glimt, og om den ogsaa vendte tilbage, var Tiden til at angre dog forbi.

Endnu tilsyneladende rolig, gif Philibert ned i Gaarden, hvor han saae sig alene. En Minut, i det længste, syntes han oplyst af dybe Tanker; derpaa gjenmævedes han af en felfom Gysen fra Hoved til Fod, og uden at aabne sine Læber soer han ud i Haven, klavrede op paa Muren, sprang ned paa Landeveien, som førte til Besoul, og forsvandt for stædie for sin Faders Læne i det samme Dieblis, da denne heftigt fæbte et af Binduerne i sit Værelse op og raakte: „Philibert! Philibert!“

Om det var en angergiven Faders Opfordring, om det var en Befaling eller en Bøn, sit Ingen nogensinde at vide; thi samme Aften, som hans Søn var forsvunden om Dagen, døde Skolebestyreren, ramt af et Slagtilfælde, uden at have et eneste Medlem af sin Familie, der kunde luffe hans Læne, omkring sig.

(Sluttes.)

Ridetts Landveislocomotiv.

Dette Locomotiv, der er forfærdiget af Mr. Ridett i Buckingham i England, for Hr. E. C. C. Christiansen i Frederikshavn, er bestemt til Godstransport fra denne By over Hjørring til Nørresundby, en Afstand af 10 $\frac{1}{2}$ Meil. Det er konstrueret i Overensstemmelse med de Betingelser, Regjeringen har fastsat for dets Indførelse her i Landet, og dette Foretagende synes i Et og Alt at vinde dens Bifald. Locomotivet er garanteret til at trække en Vægt af 30,000 Pund paa Veie, hvis Skraaning ikke overgaaer 1:14, med en Hurtighed af omtrent een Meil i Timen, og selv ved denne Stigning kan det standse pludseligt midt paa Bakken og ligesaa hurtigt sættes i Gært igjen. Gaaer det nedad Bakke luffes for Dampen, saa at Locomotivet ruller ved sin egen Vægt og bremser Hjulene ved to colossale Struelsebæsto, der sieblikkeligen selv kunne standse det sværeste Log midt paa Bakken.

Locomotivet veier omtrent 24,000 Pund, Kul og Vand iberegnet, hvilken Vægt ikke overstiger den af Ingenieurcorpslet normerede, og bæres af 3 Hjul, 2 store Trækthjul og eet mindre foran, hvormed der styres. Det hviler paa Staalhjedre og ruller forholdsvis let paa en nogenlunde god Veie. Kjedelen adskiller sig fra den, der bruges i almindelige Jernbanelocomotiver derved, at den ikke har noget firfæntet Sidstæd, men derimod et langt cylinderrormet, der løber heftigt igjennem, hvilke er af største Vigtighed, da Bandet i modsat Fald paa en bakked Veie vilde flyde bort fra Sidstædens Seruplader og derved forårsage Sprængning. Dampcylindrene ere verticalt anbragte og hele Maskineriet holdes aldeles indelukket, hvorefter det beskyttes for Støv og Snavs. Under Kjedelen er en Vandbeholder, hvori der kan rummes